75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 205. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1968 No. 205. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 1 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН СКАЗАВ СВОЄМУ ДОРАДНИКОВІ, що бажав би, щоб бібліотека його імени була „найкращою президентською бібліотекою в світі". Цю бібліотеку будують тепер разом із Школою публічних справ при Тексаському університеті в Остіні в Тексасі. При будові цієї бібліотеки заангажовані численні його приятелі в Тексасі і в цілій країні. В цій бібліотеці зберігатимуть всі документи й пам'ятки у зв'язку з політичною діяльністю Джансона та з його президентурою. Подібні бібліотеки для президентських документів є вже для таких президентів: Ф. Д. Рузвелта, Герберта Гувера, Двайта Айзенгавера і Джана Ф. Кеннеді. Крім федеральних фондів до будови вживається публічних пожертв. Ця бібліотека має коштувати коло 6 мільйонів дол.

ГУБЕРНАТОР НЮ ЙОРКУ РОКЕФЕЛЛЕР заявив в промові у Філядельфії, що Ніксон і Еґню здобудуть більшість в Нюйоркському стейті, хоч переведені недавно опитування щоденника „Дейлі Нюз" стверджували, що Гомфрі випереджує Ніксона. „Дейлі Нюз" підтримують Ніксона. В опитуваннях вони ствердили, що Гомфрі на багато відсотків випереджує Ніксона, в других опитуваннях Гомфрі випереджував Ніксона тільки на 2 відсотки (43.6 до 45.6 в користь Гомфрі). Відсоток голосів Воллеса зменшується в користь Гомфрі. Інші опитування твердять, що Ніксон дістане 46 відсотків голосів виборців, а Гомфрі тільки 41.

ПАСАЖИРСЬКИЙ ПОЇЗД ЗІ ШВИДКІСТЮ 100 миль на годину відбув першу їзду з Трентону до Ню Йорку. Сталося це 30-го жовтня, коли поїзд Пенсилвенійської Залізничної Компанії перед 7-ою годиною вранці виїхав із Трентону до Ню Йорку і затримуючись в Нюарку, Н. Дж., прибув до Ню Йорку о год. 7:40 вранці. При виїзді поїзду з Трентону присутні були губернатор Ню Джерзі Ричард Дж. Гюз та комісар транспорту в стейті Ню Джерзі Дейвид Дж. Голдберг. Цей поїзд порушуваний електричним струмом, ним їхали 350 пасажирів. Він прибув до Ню Йорку на чотири минути скорше, як було призначено.

АМЕРИКАНСЬКЕ ТОВАРИСТВО В СПРАВІ лікування серцевих недуг знову перестерігає американців проти того, щоб не споживали забагато тваринних товщів, які є в м'ясі та в молочних продуктах, бо ризикують занедужанням на серцеву атаку. Відділ харчування в повищому товаристві рекомендує вживати рослинних товщів, олїв, бо вони мають на половину менше холестеролю, ніж смалець і масло. Холестерол — це масляна субстанція, яка збирається в кровоносних судинах і спричинює їх стверділння, а деколи і серцеву атаку та параліч. Серцеві недуги спричинюють ще такі чинники: куріння цигарок, фізична неактивність, ненажерливість, високе тиснення крови, цукриця і подагра.

ЮНАЙТЕД ПРЕСС ІНТЕРНЕШЕНЕЛ ПОВІДОМЛЯЄ, що цьогорічний республіканський кандидат на президента Ричард Ніксон зломить традицію і не буде голосувати особисто в місці свого замешкання, це значить в Ню Йорку. Ніксон має в понеділок 4-го листопада промовляти на телевізії вечором у Лос Анджелесі, і немає певности, чи він зможе вночі вернутися на час до Ню Йорку. Пресовий секретар Ніксона Рон Ціґлер повідомив, що Ніксон 31-го жовтня виповнить свою виборчу картку в Ню Йорку і перешле її поштою до Виборчої Комісії своєї виборчої округи.

У СВІТІ

НОБЕЛІВСЬКУ НАГОРОДУ З ФІЗИКИ І ХЕМІЇ ДІСТАЛИ на цей рік два американці: 57-літній Луїс Альварез, професор фізики в Каліфорнійському університеті, й 64-літній Ларс Онсаґер, професор хемії в Єйльському університеті. Тиждень тому нагороду Нобеля трьом американським ученим, дослідникам з ділянок медицини й фізіології. Нобелівську нагороду з літератури дістав у цьому році японський письменник Ясунарі Кавабата, а мирову нагороду — француз Рене Кассен.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ВІЦЕ - ПРЕМ'ЄР ІҐАЛЬ АЛЛЬОН висловив у своїй промові в парляменті („кнессеті") переконання, що З'єднані Стейти прийдуть Ізраїлеві з допомогою, коли до нової війни Ізраїлю з арабами активно встрянуть Совєти. Алльон признав, що між Ізраїлем і ЗСА нема військово - політичного договору, але є — заявив він — усне зобов'язання, дане президентом Джансоном. Ізраїльські лідери переконані, що Совєти активно підтримують арабів, маючи вже тепер морську базу в Александрії і сильну воєнно - морську флоту на Середземному морі. Ізраїльський прем'єр Леві Ешколь — важко хворий.

ФРАНЦІЯ І ТУРЕЧЧИНА НАТАВРУВАЛИ совєтську окупацію Чехо - Словаччини у спільному комунікаті, що його проголошено наприкінці 6-денних офіційних відвідин французького президента де Ґолля. Зате у тому комунікаті не згадано нічого ані про приналежність Туреччини до Атлантійського Союзу (НАТО), ані про заклики де Ґолля, щоб Туреччина зберегла свою „повну суверенність землі, неба і берегів".

У МОСКВІ ВІДБУЛИСЯ дводенні наради міністрів військових справ т. зв. Варшавського пакту. Були приявними також ген. Кароль Русов від Чехо - Словаччини і ген. Іон Іоніта з Румунії.

СОВЄТСЬКИЙ АСТРОНАВТ („КОСМОНАВТ") ГРИГОРІЙ БЕРЕГОВИЙ ПРИЗЕМЛИВСЯ в Казахстані й вийшов з кабіни свого „Союза 3" під час снігової у температурі 14 ст. Ф. Совєтська преса виявила, що він наблизився був із „Союзом 3" на 200 метрів (656 стіп) до „Союза 2", що його Совєти вистрелили були за два дні перед „Союзом 3".

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ АРЕШТУВАЛИ третього її головного винуватця крадежі в минулому році американської ракети „Сайдвайндер" з американської бази, архітекта Манфреда Крефельда. Багато годин переслухували д-ра Отакара Сверціну, голову бюра чеської пресової агенції у Бонні, в помешканні й канцелярії якого переведено основну ревізію, у зв'язку з арештуванням у Відні його колишнього співробітника Йозефа Адамека, як совєтського шпигуна. Парляментарна Комісія у співпраці з 3-ма міністерствами веде слідство в справі шпигунських скандалів.

ПРИПИНЕНО БОМБАРДУВАННЯ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ — ПАРИЗЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИСТУПИТЬ ДО ДІЛОВИХ НАРАД

Вашингтон. — Президент Джансон проголосив у четвер вечором у своїй радіо-телевізійній промові до народу, що він наказав припинити все летунське, морське й артилерійське бомбардування Північного В'єтнаму та що від середи 6 листопада ц. р. у Паризькій конференції ЗСА й Північного В'єтнаму візьмуть участь також делегати Південного В'єтнаму. Президент добавив, що Північний В'єтнам поінформував Уряд, що приявними будуть також делегати підпільного Фронту Національного Визволення, але це не означає визнання його Америкою. Президент пригадав, що 31 березня ц. р. він обмежив засяг налетів проти Північного В'єтнаму, виключивши з-під бомбардування територію, яка охоплює 90 відсотків північно-в'єтнамського населення. Внаслідку того його рішення, 13 травня ц. р. розпочалась Паризька конференція, яка проте не могла вийти із сліпого кута, бо північно-в'єтнамські комуністи наполягали, що ЗСА повинні беззастережно припинити всі налети „й інші ворожі дії" проти Північного В'єтнаму. Президент підкреслив, що він не міг поступитись з засадничих вимог: щоб у мирових переговорах взяв участь південно-в'єтнамський уряд, щоб ворожа сторона не використала нової ситуації для своїх воєнних цілей і щоб переговори у Парижі перейшли на діловий тон. Президент звернув увагу, що можна було б припинити всі налети вже раніше, як би Північний В'єтнам незалежні від волі Вашингтону, не займав непоступливої позиції. Аж ось „кілька тижнів тому" Президент дістав відомості про зміну ситуації. Президент не виявив ані часу й місця засекречених розмов між ЗСА й Північним В'єтнамом ані подробиць устійненого порозуміння. Однак він ствердив, що шефи об'єднаних штабів та зокрема головний командант американських військ у В'єтнамі ген. Крейтон Абрамс запевнили його, що в новій воєнній ситуації припинення всіх налетів проти Північного В'єтнаму не принесе шкоди американським військам. Президент пригадав, що він звернув увагу Північного В'єтнамові, що не можливі ніякі поважні розмови, коли йтимуть бої з великими людськими втратами й коли будуть нищені південно-в'єтнамські міста. Хоч Президент цього виразно не сказав, проте із його слів виходило, що північно-в'єтнамські комуністи погодились на всі ті головні застереження Президента. Він не знає причин, які спонукали комуністів поступитися, але припускає, що на це міг вплинути зріст військової сили Південного В'єтнаму. Президент запевнив, що хоч Америка є союзником Південного В'єтнаму, проте не може диктувати тій країні її майбутности, тому вирішувати її може тільки південно-в'єтнамський нарід. Президент перестеріг американський нарід перед надто великими сподіваннями, пригадавши, що досвід доказав безвартісність різних актів та що комуністи продовжували переговори в Кореї від 1951 до 1953 року. Тепер Америка не допустить до такого злонамірного продовжування переговорів. Про своє рішення Президент поінформував всіх трьох президентських кандидатів. Безпосередньо перед його промовою — відбулася конференція повного Уряду з приявністю всіх трьох секретарів трьох родів зброї і голів об'єднаного штабу. Президент підкреслив, що „в цій критичній хвилині ми не можемо дозволити собі на те, щоб в пошукуванні миру промовляло більше голосів, як тільки один голос в імені країни". Л. Б. Джансон закінчив свою промову заявою, що хоч він не знає, хто буде 37-им президентом ЗСА, однак він хоче облегшити йому його важке завдання, так само, як попередник Президента облегшив був йому.

През. Л. Джансон з А. Гарриманом, керівником делегації ЗСА у Парижі.

Опитування виявляють, що республіканці мають більшу можливість виграти вибори

Принстон, Н. Дж. — Переведені при кінці жовтня опитування агенцією публічної опінії д-ра Геллупа виявляють, що хоч і збільшується популярність демократів серед виборців, та все ж таки республіканці ведуть перед, і якщо не зміняться настрої виборців в останніх днях перед виборами, то республіканці виберуть свого кандидата на президента — Ричарда Ніксона. Ось відповіді на окремі запити виборців. Яка партія краще зможе не допустити до вибуху третьої світової війни? При кінці жовтня 37 відсотків відповіли, що республіканці, а 24, що демократична, 39 відсотків не висловили своєї думки. На цей самий запит у вересні республіканці мали 41 відсоток голосів, а демократи 23 і не дали відповіді — 36 відсотків опитуваних. На запити, яка партія зможе припинити збільшування коштів прожитку, 40 відсотків опитуваних відповіли, що республіканці, і 24 — демократи і 36 відсотків не дали відповіді. А у вересні вислід опитування був такий: республіканці — 44, демократи — 22, без опінії — 34. Демократи ведуть перед у відповідях „яка партія зможе втримати добробут в цій країні. Республіканці — 34 відсотки, демократи — 37, без відповідей — 29.

Знайшли частини підводного човна „Скорпіон"

Вашингтон. — Шеф морських операцій адмірал Томас Г. Мурер повідомив 31-го жовтня, що вдалося знайти частину підводного атомового човна „Скорпіон", від якого остання вістка була з 21-го травня ц. р. Він мав прибути до порту в Норфолку у Вірджінії 27-го травня, і після цього почалися на ньому інтинсивні пошуки, які не дали були жадних вислідів, аж 31-го жовтня вдалося сфотографувати під водою частину „Скорпіона", з яким загинули 99 моряків разом із офіцерами. Знайшов частину затопленого човна океанографічний дослідний корабель „Мізор". Згідно зі звітом цього корабля частина затопленого „Скорпіона" лежить на дні океану в глибині 10.000 стіп, що віддалена 400 миль на південний захід від Азорських островів. Корабель „Мізор" залишиться на океані, щоб продовжити світлини інших частин „Скорпіона", коли їх віднайдеться. Фотографії зроблено за допомогою спеціальних фотографічних камер, які на каблях спущено на дно Атлантику.

Гомфрі висловлює радість з приводу звороту у справі В'єтнаму

Елізабет. — Віце - президент Гюберт Г. Гомфрі переводив свою передвиборчу кампанію в містах і містечках стейту Ню Джерзі, коли президент Джансон виголошував свою радіо - телевізійну промову до народу про припинення бомбардування Північного В'єтнаму й зворот у Паризькій конференції на краще. Гюберт Гомфрі висловив з цього приводу свою велику радість. Він був поінформований про те рішення Президента заздалегідь, як також два інші кандидати на президента. Гюберт Гомфрі не взяв участи в конференції цілого Уряду у Білому Домі в четвер 31 жовтня з уваги на свою виборчу кампанію. У Тінеку, Нюарку, Елізабеті, Гаррісоні й інших містах стейту Ню Джерзі, як також у Філядельфії й на терені стейту Мішиґен Гомфрі висловив свою певність у перемозі. Він вказував на зворот в його користь до суперника сенатора Юджина МекКарті та прихильності для нього вислідів публічних опитів.

Ніксон сподівається, що рішення Джансона спричинить поступ в переговорах в Парижі

Ню Йорк. — Республіканський кандидат на президента Ричард М. Ніксон висловив надію, що рішення президента Джансона припинити бомбардування Північного В'єтнаму зможе спричинити „деякий поступ у переговорах в Парижі". Р. Ніксон дістав був повідомлення про припинення бомбардування на чотири години вчасніше перед зборами в Медісон Сквер Гардені, де він промовляв до 19.000 своїх прихильників. Ніксон сказав, що ані він ані кандидат на віце-президента Спіро Т. Еґню, який сидів за ним, не займуть становища до рішення Президента, бо не хочуть шкодити переговорам в Парижі. Кілька днів тому Ніксон передбачав, що Президент може зробити саме перед виборами якесь рішення в справі В'єтнаму, і що зробить це з політичних причин, щоб допомогти демократичному кандидатові Гомфрі. Президент гостро виступив проти Ніксона за цю його заяву. Тепер і Ніксон і Еґню не критикують Президента, заявляючи, що мовчать самі, щоб якнайскорше був мир у В'єтнамі. Але кандидат на віце-президента Незалежної Партії генерал Куртіс ЛеМей твердить, що рішення Джансона припинити бомбардування зроблено так пізно, перед самими виборами, на те, щоб допомогти демократам виграти вибори. На естраді поруч з Ніксоном сиділи губернатор Нелсон Рокефеллер з Ню Йорку, Джордж Ромні з Мішиґену, Раймонд Шейфер з Пенсилвенії, Джеймс Робес з Огайо і Джан Волпе з Массачусетс, манифестуючи свою приявність єдність в Республіканській партії. Приявними були теж два республіканські сенатори з Ню Йорку Джекоб Джевітс і Чарлс Ґуделл. Ніксон твердив, що „партія, яка сама об'єдналася, зуміє об'єднати Америку".

СССР приготовляє створення нового Комінтерну

Берлін. Східньо-німецька комуністична преса, діючи, очевидно, за наказами згори, пропагує концепцію створення нового комуністичного організаційного центру, який нагадував би колишній Комуністичний Інтернаціонал (Комінтерн), що існував в рр. 1919-1943 або Комуністичне Інформаційне Бюро (Комінформ), існуючий в рр. 1947-1956. Потреба такого нового комуністичного пропагандивного і керівного центру виринула для Москви після окупації Чехо-Словаччини, коли виявилось, що більшість західньо-европейських комуністичних партій звернулися проти того московського ходу. За твердженням західних обсерваторів в Східній Німеччині — той новий центр охоплював би тільки „відданих марксо - ленінців", а його „твердим зерном" були б компартії держав, що перевели окупацію Чехо - Словаччини: СССР, Східної Німеччини, Польщі, Болгарії і Мадярщини. Таким чином Чехо-Словаччина, Румунія, Югославія і Албанія знаходились би поза межами того нового центру.

Ізраїль перевів відплатну атаку проти Єгипту

Єрусалим. — У відплаті за минулотижневе гарматне обстрілювання ізраїльських позицій на Синайському півострові з єгипетського берега та на одночасний рейд єгипетського суходільного з'єднання, Ізраїль вислав з свого боку відділ війська на єгипетську територію за 144 милі на північ від Асванської греблі: у тому рейді Ізраїльці знищили одну єгипетську електривно та порушували два мости над Нілем — і вернулися назад без втрат. Здається, що не було сутички з арабами. Щоб виказати, що це тільки епізодичний відплатний акт, ізраїльський уряд водночас проголосив, що міністер закордонних справ Ебба Еббан вертається до Ню Йорку, де він відновить контакт з офіційним посередником від Об'єднаних Націй для справи ізраїльсько-арабського замирення, Гуннаром Ярріңгом.-- Абба Еббан буцім-то дістав уповноваження від свого уряду — виявити також ізраїльський плян щодо коректури кордонів, пов'язаний з повним замиренням. Арабська сторона відкидає всякі безпосередні й навіть посередні ділові розмови, поки Ізраїль не прийме резолюцій Ради Безпеки ОН з листопада мин. року, яка вимагала евакуювання Ізраїлем окупованих ним арабських земель.

Шкільна Рада УККА скликає Шкільну Конференцію

Ню Йорк. — Шкільна Рада УККА та Крайова Виховна Рада спільно влаштовують у суботу 9-го листопада о год. 1-ій по полудні, в залі Українського Інституту Америки Шкільну Конференцію, прохаючи відповідні установи делеґувати представників. У програмі Конференції: наміченія й обговорення координаційного-організаційного пляну праці Крайової Виховної Ради у кількох секторах — дошкільному, шкільному, молодіжному і громадському. В заклику, підписаному головою Шкільної Ради УККА д-ром Е. Жарським та адміністративним директором УККА мґр. Іваном Базарком, висловлено переконання, що така Конференція з відповідними доповідями причиниться до зактивізування праці у вихованні наших дітей і молоді в дитячих світличках чи садочках, в школах українознавства і молодечих організаціях. Без широко розбудованої сітки українського дошкілля та рідних шкіл, без охоплення навчанням українознавства широких кол нашої молоді годі надіятися на продовження праці українських центральних установ в ЗСА, як і їх Відділів. Адреса Українського Інституту Америки: 2 Схід 79 вулиця, на розі 5-ої авеню в Ню Йорку.

Голова ФКУ відвідає Клівленд, Дітройт, Лорейн та інші громади

Ню Йорк. — Голова Фонду Катедри Українознавства мґр. Степан Хемич відбуде в часі від 9-го до 22-го листопада ц. р. організаційну поїздку і виголосить інформаційні доповіді про можливості розбудови українських студій на Гарвардському Університеті. Виступатиме мґр. С. Хемич на ширших сходинах громадян в таких осередках: Клівленд — субота 9 листопада о год. 7-ій веч. в домівці СУМА при 21-90 Професор Стріт, Дітройт — в неділю 10 листопада о год. 3-ій по пол. в Культ.-Громадському Клюбі при 11657 Джозеф Кампау Евню, в Лорейні, Огайо, в суботу 16 листопада в 7-ій вечора в Українським Народнім Домі 2430 Іст 28-а Стріт. Подібні громадські зібрання відбулися в Шикаґо, Янґставні, Огайо і Бофало. Зібрання ці влаштовують місцеві комітети ФКУ, закликаючи громадян до численної участи в них.

Дмитро Василик очолив Окружний Комітет Відділів УНС у Вунсакет

Збори Окружного Комітету Відділів УНС у Вунсакет. На фото в першому ряді (зліва): Стефан Бардачевський, Дмитро Лободяк, гол. касир УНС дир. Петро Пуцило, Дмитро Василик, Леон Гардінк і Володимир Кіндафорський. В другому ряді — Андрій Намака й Іван Данилюк.

Ванкувр. Р. Ай. — Минулої неділі, 27-го жовтня, тут в залі української православної церкви відбулися загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, в результаті яких обрано нову Управу з п. Дмитром Василиком на чолі. Збори відкрив і ними проводив дотеперішній голова Л. Гардінк. Після звіту членів Управи, організаційну доповідь виголосив приявний на зборах головний касир УНСоюзу дир. Петро Пуцило (повний текст його доповіді буде надруковано в найближчому виданні „Трибуни УНСоюзу"). Опісля доповіді вив'язалася оживлена дискусія і вкінці вибір нової Управи, до якої увійшли: Дмитро Василик — голова, Стефан Бардачевський, Дмитро Лободяк — заступники, Стефан Бардачевський — секретар, Дмитро Лободяк — касир, Андрій Намака, Іван Лаба і Михайло Попович — контролери.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ще три дні

За три дні перед президентськими виборами в З'єднаних Стейтах ситуація хаотичніша, аніж була три місяці тому. Після демократичної конвенції в Чикаґо, яка виявила розбиття в Демократичній партії, підсилене вуличними авантурами, здавалося, що перемога республіканського кандидата Ричарда Ніксона запевнена. Так показували і висліди всіх опитувань. Однак, газетні коментатори слушно перестерігали проти приймання остаточних висновків і вказували на можливості значних змін у настроях виборців під впливом передбачуваних і несподіваних подій.

Першою несподіванкою були масові віча третього, незалежного, кандидата Джорджа Воллеса: вони виявили з одного боку немалу популярність Воллеса серед крайніх консервативних кіл суспільства, включно з численною молоддю, а з другого — пристрасну ворожу поставу муринів і ліберальних білих. Все одно Воллес примусив обох своїх суперників — Ніксона і Гомфрі — поставитись до нього поважно, як до фігури загальнокрайового маштабу. Виринула реальна можливість, що Воллес дістане таку кількість голосів, що ніхто не здобуде безоглядної більшости електорів, і вибір нового президента перейде до Палати Репрезентантів з її демократичною більшістю. Тоді президентом таки став би Гюберт Гомфрі, а не Ричард Ніксон, без уваги на більшість виборчих голосів, які впали б на Ніксона.

Ситуація змінилася також у некористь Ричарда Ніксона внаслідок трьох інших моментів. Поперше, у виборчу кампанію активно встрянув президент Джансон. Коли три місяці тому деякі коментатори твердили, що Гомфрі повинен відмежовуватись від Уряду й виступати, як людина незалежна в своїх поглядах та майбутніх діях, і що аґітація Джансона в користь Гомфрі радше цьому останньому пошкодить, а не поможе, — ці настрої змінилися. Джансон прихилив до себе значну частину опозиціонерів своїми дійсно щирими й наполегливими змаганнями до замирення у В'єтнамі в площині не капітуляції, а сприйнятливого компромісу. Він здобув собі пошану, зрікшися з кандидатури на президента, бо доказав цим свою персональну безкорисливість. Тому його радіо-телевізійні виступи з рішучим підтримуванням кандидатури Гюберта Гомфрі, що його ставив вище Ричарда Ніксона, напевно промовили до багатьох американців, які рахуються з особистою думкою кожного діючого президента.

Ситуація Гюберта Гомфрі покращала також внаслідок того, що його найзавзятіший опонент на Чикаґській конвенції, сенатор Юджин МекКарті заявив, що голосуватиме за Гомфрі. Хоч ще далеко до привернення повної єдности в Демократичній партії, проголошення солідарности із Гюбертом Гомфрі збоку ліберальної організації Американці для демократичної акції і збоку Юджина МекКарні формально відкрило шлях для такої єдности.

У користь Гюберта Гомфрі вийшов розвиток засекречених розмов між представниками Вашинґтону і Ганою на тему припинення налетів проти Північного В'єтнаму з одночасним промощенням шляху Паризькій конференції до ділових нарад про воєнне перемир'я і мир. Проголошення Президентом, що у Паризькій конференції прийшов перелім на краще, може мати історичне значення. Хоч від Уряду запевняють, що президент Джансон не керувався в цій справі внутрішньополітичними й партійними спонуками, сам Ніксон признав уже кілька тижнів тому, що проголошення перемир'я у В'єтнамі збільшить шанси Гомфрі і обнизить виборчі шанси його, Ніксона.

Протягом 10-ох днів передвиборча кампанія загострилась, увійшовши в сферу персональних атак. Властиво, ці найгостріші атаки безпосередньо повели не так самі кандидати, як прихильна їм преса. „Н.И.Таймс", що заявився за Гомфрі, заатакував персонально республіканського кадидата на віце - президента Спіро Еґню, закинувши йому спершу „конфлікт інтересів", а після того „можливий конфлікт ітересів" — приватних і президентських, дармащо згодом цей щоденник признав, що Еґню не порушив законів і не заробив на закидуваних йому трансакціях ані сотика. З другого боку „Чикаґо Трибюн", що підтримує Ніксона, закинув Гюбертові Гомфрі, що той прийняв парцелю в дарунок від багатого бизнесмена-демократа, — що Гомфрі й родина того бизнесмена рішуче заперечили, навівши низку фактів і циферних доказів.

В останньому тижні згадані „опитування" вказують на збільшення виборчих шансів Гомфрі, хоч ніби Ніксон все ще має перевагу. Але почалася вже й полеміка між двома найбільшими опитувальними аґенціями — Галлупа й Гарріса — чому висліди їх опитувань багато різняться. В історії ЗСА опитувальні бюра вже не раз гірко помилялись. Тому над вислідами виборів у вівторок 5 листопада ц. р. все ще стоїть великий знак запиту.

Ярослав Курдидик

ЗМАГ ЗА МІЛІТАРНУ РІВНОВАГУ

Щойно тепер, після підписання „договору" між СССР і Чехо-Словаччиною, що дозволяє большевикам тримати на території тієї країни сім змоторизованих дивізій і 1,500 бойових літаків, члени НАТО починають повністю здавати собі справу з того загрозливого положення, яке постало в Европі.

Хоч речники ЗСА заявляють, що вони не зрікаються своєї ролі „ґаранта безпеки Европи" і що „кожна дальша большевицька інвазія зустріне належну відсіч", отже означатиме автоматичний початок третьої світової війни — положення не змінює той факт, що ініціятиву в Европі перехопила Москва, і НАТО мусить ужити відповідних заходів, щоб ситуацію направити.

Секретар оборони К. Кліфорд, відвідуючи Бонн і Західній Берлін, підтвердив, що Америка ґарантує Західній Німеччині повну безпеку, а в останній своїй заяві ствердив, що, хоч СССР останнім часом дещо „наздогнав" ЗСА в ракетобудівництві, перевага ЗСА і надалі стоїть у відношенні до СССР, як 4 до 1. Це слід розуміти, що Америка завжди зможе собі дозволити говорити з Москвою з „площини сили".

За декілька днів після поїздки Кліффорда заступник секретаря оборони Н. Каценбах полетів до Беоґраду, де обговорював з президентом Тітом заходи, яких слід було б ужити Юґославії у випадку, коли натиск Москви на ту країну не припиниться. І хоч ЗСА не зобов'язуються включитися автоматично в оборону Юґославії так, як згідно з договором мусять це зробити в разі нападу на будь - якого члена НАТО, все таки Вашинґтон дав цією поїздкою Москві зрозуміти, що дальші „під'їзди" в Европі не минулися б їй так, як це було у випадку з Мадярщиною і Чехо - Словаччиною.

Про дальшу ролю ЗСА в Европі цікаву заввагу висловив популярний коментатор, Ю. І. Бровтгем:

„Чехо - Словаччина ратифікувала цей псевдо - договір (з Москвою — Я. К.) під пресією, а безтермінова окупація цієї країни обернула її на одну з „совєтських республік". Така сама загроза звисла над кожною країною, що безпосередньо межує з т. зв. сферою впливу СССР. Ми повинні завжди пам'ятати, що від часів Джінґісхана нічого не змінилося у системі підбоїв. Різниця хіба тільки та, що московські нащадки Джінґісхана роблять це скоріше, бо коні змінили вони на танки й літаки, а луки і пращі — на ракетні викидні. Тому ЗСА і держави - члени НАТО мусять свою дотеперішню тактику замінити блискавичною тактикою протидії".

Амбасадор ЗСА при ОН у недавній розмові з журналістами висловився теж дуже знаменно: „Як можемо ми тепер розуміти большевиків, коли вони в безпрецедентний спосіб окупували країну свого союзника, не перевівши перед тим хоч би для замилення очей ніякого путчу, не створивши якогось квіслінґівського уряду, який запросив би їх до себе. Чого ж тоді можуть очікувати держави, які мають „капіталістичні уряди"?

Члени НАТО занепокоєні не так „доктриною Брежнєва", за якою СССР має право інтервеніювати в кожній „соціялістичній країні", якщо Москві здаватиметься, що зовнішні або в н у т р ішні впливи загрожують там „здобуткам соціялізму", як тим, що вони стоять тепер перед небезпекою водночас із двох боків: зі Східньої Европи і з Середземного моря. За останніми даними розвідки НАТО большевики мають тепер уже понад 50 кораблів і підводних човнів у тому обширі. Щоправда, цю загрозливу цифру рівноважить американська Шоста фльота, яка має там також коло 50 морських одиниць, в тому числі дві авіоматки. До того ж держави - члени НАТО відвели на той обшир деякі свої бойові кораблі, а патрулювання с о в єтської фльоти союзними літаками кількісно потроїлися.

Та все таки найбільша загроза для НАТО це приявність большевиків у Чехо-Словаччині, де їхнє військове летунство зайняло всі п'ять наймодерніше о б ладнаних летовищ, де встановлено ракетні викидні, які можуть вистрілювати звичайні і нуклеарні ракети, і де з поспіхом перебудовується головну кватиру совєтських збройних сил у Мільовіцах на стратегічну підземну централю, безпосередньо зв'язану з Москвою та всіма державами Варшавського пакту.

Виходить, б о л ьшевики, окупувавши Чехо - Словаччину, не лише захитали мілітарну рівновагу в Европі, але й збираються тримати її в такому захитаному стані.

У зв'язку з усім цим можна зустріти в пресі дуже гострі завваги на адресу Пентаґону, мовляв, він приділяє куди більше уваги В'єтнамові, як Европі. А ще більше критичних заввах звертається на адресу президента де Ґолля, який два роки тому вивів Францію з НАТО. Правда, дехто намагається виправдати ф р анцузького президента, твердячи, що одною з головних причин виходу Франції з НАТО був острах, що, на випадок війни з СССР, сили НАТО не всилі будуть витримати першого натиску і, маневруючи, відступлять у глибше запілля — на територію Франції, щоб звідтіля розпочати протинаступ. Внаслідок цього — при наявності далекосяжних ракет і бомбардувального летунства — Франція буде цілковито знищена.

А проте, така можливість має ще й другу сторону, твердять мілітарні знавці: якби большевики відважилися запуститися аж так глибоко в Европу, вони „відкрили б собі спину", і по всьому їхньому запіллю почала б бити американська нуклеарна зброя. Очевидно, і поневолені Москвою народи почали б відповідно діяти.

НА XIX СВІТОВІЙ ОЛІМПІЯДІ

Мехіко (УІС „С м о л оскип"). — На час XIX світової Олімпіяди в Мехіко Сиі було відкрите Бюро Українського Олімпійського Руху, яке спільно з Українською Інформаційною Службою „Смолоскип" вело інформаційну діяльність серед чужинецьких представників, преси і спортовців. За той час поширено серед чужинецьких пресових аґенцій, преси, національних олімпійських атташе і спортовців такі матеріяли: книжку в англійській мові „Українські олімпійські чемпіони", копію протестаційного листа до президента Міжнародного Олімпійського Комітету А. Брандежа, список українських спортовців з олімпійської команди СССР, українські пропам'ятні олімпійські марки, звернення Українського О л і мпійського Руху і групи українців у вільному світі до українських спортовців з України, захалявні матеріяли з України, окремі числа журналу „Смолоскип".

Напередодні відзначення 20-ої річниці проголошення ОН Хартії Прав Людини поширено а н г лійською і французькою мовами меморандум СКВУ на Теґеранську конференцію, меморандум українсько - канадійських правників та в перекладах листів українських політичних в'язнів з Мордовії.

25 жовтня з рамени Українського Олімпійського Руху влаштовано в пресовому центрі в готелі „Марія Ізабель" зустріч з групою американських, канадійських і англійських журналістів, яких поінформовано про домагання, щоб Україна брала самостійну участь в Олімпіяді і передано їм відповідні матеріяли. Журналісти ставили наголос на заяву Г. Коробкова, головного тренера Олімпійської Команди СССР, про те, що совєтські спортовці показують низькі результати через високе положення Мехіко. Генеральний секретар УОР О. Зінкевич заперечив це твердження, заявивши про тренування спортовців СССР над озером Севан у Вірменії, а згодом в Ленінакавані, що лежать приблизно на тій самій висоті, як і Мехіко.

На цій зустрічі був присутній також журналіст, приятель українців з однієї із сателітних країн, який поділився з присутніми цікавими с п о стереженнями про відношення між спортовцями і тренерами та адміністраторами з Олімпійського Комітету СССР в Олімпійському Селищі.

Вислано з рамени УОР до місцевої преси листи про національний склад спортовців з СССР і домагання, щоб Україна брала окрему участь в Олімпіядах. Текст цього листа опублікував англомовний щоденник в Мехіко „Ди нюз". Того ж самого дня мехіканська радіовисильня надала спеціяльну передачу про неросійських спортовців у команді СССР. В передачі багато сказано про українців і поставлено домагання не називати спортовців з СССР росіянами.

В цьому напрямку працював у Мехіко литовець д-р Віляйті, про що писав мехіканський щоденник „Ексельсіор".

В програмі Культурної Олімпіяди виступала канадійська фолкльорна група, яку очолював українець Лев Коссар. В групу, яка нараховувала 60 осіб, входив танцювальний гурток Українського Національного Об'єднання (УНО) з Торонта — „Калина". В ньому брали участь українці — Ю. Бодикевич, Леся і Роман Міґос, І. Нестор і Д. Орихівська. В канадійський фолкльорний монтаж був включений український танець композиції С. Джуґана — „Женці". В канадійській групі працювали також українці пані З. Коссар, і скрипаль В. Дідух. Про цю групу і про її численні виступи в Мехіко Сиі й на провінції писала прихильно мехіканська преса.

Інформації про українських переможців на XIX світовій Олімпіяді розіслано англійською мовою чужинецькій пресі і різним пресовим аґенція.

Брежнєв таврує націоналізм, мовчить про шовінізм

Москва. — Газета „Правда" з 26 жовтня опублікувала довгу промову Л. Брежнєва на пленумі ЦК комсомолу, скликаному в Москві з нагоди 50-ліття створення „комуністичної спілки молоді". У тій понад двогодинній промові він запевняв партійців і комсомольських делегатів з СССР, що „світ іде до комунізму" та закликав молодь „учитись комунізму, себто вміти розпізнати клясового ворога, під якою личиною він би не прикривавсь". Після токого нацьковування с т алінського типу, Брежнєв гостро таврував націоналізм, протиставлячи любов кожної людини до свого народу й країни „совєтському інтернаціоналізму". Він закликав молодь „бути непримиренною до будь-яких проявів націоналізму, віддати при потребі навіть життя для своєї соціялістичної родини". Однак, Брежнєв ніде в промові не згадував про великодержавний шовінізм і великодержавну нетерпимість в СССР до неросійських народів.

ДЕРЕВО

Я, напевно,
    дуже стародавній,
Або найсучасніший,
    модерний.
Продираюсь
    крізь тайгові травні
І шукаю вперто свого дерева.

Щоб було
    з усіх дерев міцніш,
На весільну лаву
    і на трумно,
Щоб нічий
    чужий холодний ніж
Не точив
    його іскровий трунок.

Щоб, коли присяду у знемозі,
Щедру тінь
    розкинути зуміло,
Щоб, коли впаду
    десь на дорозі,
Вірш останній
    людям дошуміло.

БОГДАН СТЕЛЬМАХ
Львів

З української преси

ТРУДНИЙ ШЛЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

У „Віснику ООЧСУ", Ню Йорк, за жовтень 1968 р., у статті п. н. „Єдність і різнородність духового життя зі становища українського націоналізму", д-р Михайло Кушнір стверджує:

„... Шлях, що стелиться перед українським націоналізмом — це дуже важкий шлях. І розв'язка ще не ясна в подробицях. Але бачимо вже виразно ворогів: не визнаємо ані ізольованого, замкненого в собі, „каплицевого" мистецтва, ані езотеричної науки, ані незалежної економіки і т. д., — не визнаємо, одначе, також культури якимнебудь способом стоталізованої, отже ані з ц і є н т и з м у, ані зводження всього до вимог політики і т. д... Ми мусимо, спираючись на грецьку й християнську середньовічну мисль, творити і вишколювати занедбані методи оцінюючого і ієрархізуючого мислення, бо тільки таке мислення дозволить нам схоплювати культуру як різнородну й однородну водночас..."

ПРО СОВЄТСЬКИХ УЧЕНИХ У ПРАЗІ

„Сучасність", Мюнхен, за жовтень 1968 р., приносить статтю проф. Олекси Горбача „VI Міжнародний славістичний конґрес у Празі", в якій автор описує, м. і., нараду україністів з 13 серпня ц. р., скликану з нагоди Міжнародного славістичного конґресу в Празі.

„... Уже вступні переговори з всесильним босом делеґації УРСР І. Білодідом не заповідали успіху. На нараду, що зібрала яких 30 учасників україністів, українців і неукраїнців, присутніх на конґресі (з Болгарії, Угорщини, НФР, НДР, ЗСА й Канади), І. Білодід виделеґував двох представників (Г. Вервеса й В. Русанівського). За поведінку й виступ цих наших земляків доводилося ~~паленіти перед присутніми~~ чужинцями, мало зорієнтованими в суті справи. Треба підкреслити, що вся перепалка велася виключно між колегами з ЧССР і згаданими двома виделеґуванцями..."

ПРО ВИХОВАННЯ ДІТВОРИ

У „Гомоні України", Торонто, з 26 жовтня ц. р., на „Жіночій сторінці" авторка статті „Як зберегти нашу ідентичність?", Н а талка Будка - Андерст пише:

„... Ми приділяємо багато уваги немовлятам, і це головно по лінії їхнього фізичного розвитку, — а дальше школярам, щоб добре вчились, приносили відповідні оцінки, і дітям, що вступають в дуже небезпечний на цьому континенті юнацький вік т. зв. „тінейджерів". Це все зовсім природне і необхідне. Але між цими етапами розвитку в нас часто переочують, чи найменше приділяють уваги дітям, що вже не є немовлятами, але ще заскоро йти їм до школи. Це — вік передшкілля. Дитина від трьох до шести років є вже одиницею, що починає думати, фантазувати, доходити до своїх, часто дуже влучних в и с н овків... Дітьми цього віку треба фахово заопікуватися..."

„Пригодницький роман" чи памфлет?

Київ. — Починаючи від ч. 38 з вересня ц.р., журнал „Україна" друкує на продовження так зв. пригодницький роман Р. Симбука під наг. „Валіза пана Воробкевича". Цей довгий опус скерований проти української політичної еміґрації, особливо ж проти служителів Церкви, яким закидається . . . „антисовєтське шпигунство". Дія зав'язується довкола „гнізда українських шпигунів" за кордоном, звідки мають „закинути" на територію совєтської України двох шпигунів. Напр., полковник КҐБ Роговцев інформує: „Наша аґентурна розвідка повідомляє, — говорив генерал сухо і, Петрові здалося, невдоволено, — що днями з Мюнхена у західні області України закидають двох аґентів. За всіма даними це — довірені особи якщо не самого Бандери, то керівництва служби безпеки. На жаль, прикмети аґентів встановити не вдалося. Не знамо також, як вони збираються переходити кордон і де. Можливо, їм це вже вдалося. Воробкевич помітив небезпеку, намагався зникнути, відстрілювався і був убитий. Того ж дня заарештували господаря конспіративної квартири, де переховувався Воробкевич. Обшук нічого не дав, і в обласному управлінні вважали, що справу Воробкевича можна закрити. Ми ж одержали відомості, що цей бандерівець мав валізу з дуже важливими паперами. Аґенти, закинуті до нас, мають завдання розшукати валізу і доставити у Західну Німеччину" і т. д. В такому дусі написано той „пригодницький роман": священик не розмовляє, а „рохкає", повно виразів типу „шляк би його трафив" і т.п., а каґебістів змальовується не людьми, а „гірськими орлами".

НАДІЯ ПРИХОДЧЕНКО „З НАРОДУ СААМІ"

Московська „П р а в д а" з 14 жовтня помістила ілюстровану замітку „Живуть на півночі саамі" про малий угро - фінський народ на Кольському півострові, я к и й займається оленеводством і який за совєтських часів дуже зросійщивсь. На фотознімці видко чотирьох представниць народу саамі, з такими прізвищами, в тому й українськими: Тамара Юшко, Надія Приходченко, Надежда Артієва, П. Коньякова. Всі вони „співають в саамському народному хорі", виступали вже й у Норвеґії, де всі, очевидно, вірили, що перед ними — саамки...

о. Андрій Григорій Трух

РОЗЗБРОЄННЯ ГОЛОВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ КОМАНДИ У ЛЬВОВІ 1-ГО ЛИСТОПАДА 1918 Р.

(2)

Я Львова добре не знав, в тій частині ніколи не бував, тих вояків, що мали зі мною займати Львів, ніколи не бачив.

Листопадова ніч була холодна й непривітна, душевний настрій не був рожевий. Але я йшов, сам-один, як палець, на великий зрив. Ішов, бо цього вимагала народна справа.

Та за часок я вже не мав бути сам. Уночі я умовився був із молодим львов'янином, УСС-ом Лісковацьким, що він піде зо мною й заведе мене до призначеної касарні. Я вступив до його дому, і ми вже вдвійку сміливіше пустились в дорогу. Я виглядав тоді досить „листопадово": мав довгу бороду й плащ-дощівник.

Та поки я зайшов до касарні, сталась несподівана пригода. Коли в однім місці я пристанув на вулиці, зайнятий своїми думками, до мене приступив військовий жандарм і почав щось говорити. Не знаю, чого він від мене хотів, але мені прийшла думка: відбери в нього револьвер! Миттю я вхопив револьвер і витягнув його із гольстера. Жандарм утік переляканий, а я поволі пустився до брами касарні.

Підходжу до брами і б'юся з гадками, що то буде далі? Бо на брамі стояв вояк з крісом на стійці. Що я йому? Чи він пустить мене на подвір'я, зовсім чужу, незнану людину?

Не пам'ятаю, чи я йому щось казав, але я мав щастя, що він без ніякої перешкоди пустив мене досередини.

В касарні пішла робота скоро. На слово „алярм!" вояки стали зриватись із своїх сінників, одягатись, вибігати на подвір'я та ставати в ряди, як це звичайно буває при війську. Надбіг і пор. І. Рудницький, що був там між своїми людьми. Розуміється, вояки не мали найменшого поняття, навіщо їх скликається, хібащо може пор. Рудницький говорив давніше комусь із найпевніших своїх людей у великій таємниці про наш задум.

Я мав дістати сто людей. Але як ми з пор. Рудницьким хотіли поділитися вояками, то виявилось, що їх стільки не було, скільки нам було треба. Може якась частина була ще на відпустці. Хоч-не-хоч мусів вдоволитися п'ятдесяткою.

Ставши перед тими відрахованими людьми, я поділив їх на чвірки, крикнув по-німецьки: „Допельрайген рехтс ум! Марш"! — і пустився з ними із касарні на вулицю.

Тихо й безжурно спочивав у нічнім сні того 1-го листопада 1918 року наш княжий Львів, коли я із півсотнею австрійських вояків, що мене в житті не бачили й не мали поняття, хто я, маршував вулицями Львова в напрямі будинку високої австрійської команди, щоб в ім'я Української Національної Ради перервати її урядування й розпочати урядування української влади.

Серед нічної тиші чути було тільки стук тяжких військових черевиків, що вдаряли рівномірно по твердім бруку.

Та чим довше ми ішли, тим більше мучила мене непевність і тривога: що то зроблять коло „Мілітеркомандо" мої вояки, які й досі ще не знають, що там має бути? Чи послухають мене у такій дразливій, революційній роботі?

Нема ради! Треба їм це якось сказати. В однім місці я обернувся до вояків і скомандував: „Гальт! Бай фус!" Вояки станули й поставили кріси коло ніг. А я серед вулиці почав до них промову більш-менш такого змісту:

„Дорогі браття, чи ви знаєте, куди ми йдемо? Ми йдемо будувати Україну! З цього часу Австрія вже не буде панувати над нами, але ми будемо самі господарями на своїй землі! У Львові вже існує своя влада, Українська Національна Рада, і у нас буде своя власна держава. Тепер маємо зайняти Львів і все перейняти в свої руки. І на таку роботу я вас веду!"

Опісля я зняв шапку, сказав і воякам зробити те саме, перехрестився й почав голосно молитися: „Отче наш . . . Богородице Діво . . . Под Твою милость . . ."

Серед нічної тиші на вулиці Львова пронеслись слова святої молитви, щоб Бог поблагословив наш надзвичайний і трудний задум . . .

Яке це щастя — мати віру й уміти кріпитись злукою з Богом!

По молитві ми позакладали шапки, хлопці взяли кріси на рамена, і ми рушили далі до будинку військової команди.

Перед будинком, як звичайно, вояк на сторожі. Коли ми підійшли до брами, стійковий нічого не сказав і не здержував нас, бо певно думав, що це прийшов відділ війська на зміну їхньої сторожі, що була всередині будинку. Ми вмаршували у великі сіни „Мілітеркомандо" й уставилися у два ряди з крісами при ногах. Я підійшов до вартівні й крикнув на австрійську сторожу: „Вахе антретен!" Вони зараз позабирали свої кріси й уставились в два ряди навпроти нас.

Тепер надійшла вирішна хвилина. Я крикнув до своїх вояків: „Беріть ґвери!" Та ніхто з них не рушився з місця . . .

Ов! Що ж тепер буде! Я крикнув вдруге: „Беріть ґвери!" і перший вирвав кріса з рук найближчого вояка. Це помогло. За мною приступили мої вояки до вартових і повідбирали в них кріси. Вартові не віддавали їх охоче, але не боронились. Певно, зовсім не знали, що це має значити. Як ми вже повідбирали кріси, я наказав роззброєним вартовим вернутись до вартівні. На місто я їх не пустив, щоб не зробили непотрібного розголосу. То були німці.

Після першої операції мені стало легше на серці. Вдалося!

Тим часом згори збігли до нас два австрійські старшини, сотник і четар. Може хтось із вояків повідомив їх, що тут діється щось несамовите, а може зачули рух у сінях. Сотник став питати мене, що я тут роблю? Коли я заявив, що українці перейняли у Львові владу і що їм не вільно нікуди з будинку виходити, вони затривожились і вернулись нагору. Може побігли повідомити про все генерала, команданта „Мілітеркомандо", що мав там своє мешкання.

Поставивши свою сторожу з наказом нікого не впускати досередини ні не випускати з будинку, я подався із кількома вояками до генерала Пфеффера. Перед його мешканням була кімната з військовою т е л е фонічною централею, що з неї подавав генерал накази по всій Східній Галичині. Для безпеки я вдарив кілька разів по телефону й перервав дроти. Від того гуку збудився телефоніст. Зо страху він аж підскочив на ліжку. То був чех. Я заспокоїв його, що йому нічого злого не станеться, а опісля застукав до дверей мешкання генерала і увійшов досередини. Генерал встав і натягнув на себе теплу білизну. Я поздоровив його по-військовому й заявив чемно по-німецьки: „Ваша ексцеленціє, в імені Української Національної Ради повідомляю вас, що цієї ночі зайняли Львів і всю владу перейняли українці. Ваша ексцеленція залишається тут як інтерновані!"

(Продовження буде)

Paia polit. adv.

УКРАЇНЦІ
11-го РАЙОНУ, ПОВІТУ ЕССЕКС, СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ
ГОЛОСУЙТЕ НА
ДЖОРДЖА ВОЛЛГАВЗЕРА
(GEORGE WALLHAUSER)
НА КОНҐРЕСМЕНА
З РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ЛИСТИ

ВІН СВОЄЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПОКАЗАВ СЕБЕ ЯК ВОРОГ КОМУНІЗМУ І ПРИЯТЕЛЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ, А ЗОКРЕМА НАШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІН ГІДНО ЗДІЙСНЮВАТИМЕ В КОНҐРЕСІ ЗСА ІДЕЇ
РИЧАДРА М. НІКСОНА
ЯК ПРЕЗИДЕНТА І
СПІРО Т. ЕҐНЮ
ЯК ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА.

Оголошення заплачене Українсько-Американським Республіканським Клюбом повіту Ессекс

Paid Pol. Adv.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ Д-РА ІВАНА ФІЗЕРА В УВАН

Ню Йорк. — У неділю 3-го листопада д-р Іван Фізер прочитає на науковому засіданні Літературознавчої секції УВАН доповідь „Україніка на 6-му міжнародному конґресі славістів". Засідання розпочнеться о 6.30 вечора в приміщенні Академії: 206 Захід 100 вулиця.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ЯРОСЛАВИ МІЛС-СУРМАЧ

Наяк, Н. Й. — Нова виставка образів Ярослави Мілс-Сурмач відкриється 3-го і триватиме до 30 листопада включно у великій залі-почекальні в „Наяк Госпіталь" на Півн. Мейланд евню. У неділю 3-го між 3 і 4 гг. прийняття для гостей на відкритті. На запрошенні-програмці, виданій з нагоди виставки, репродуковано в кольорах малюнок на шклі „У неділю по полудні", з зображенням групи селян і танцюристів, та зазначено, що Я. Мілс-Сурмач має серію кольрових малюнків на шклі з зображенням сцен з життя давньої України.

ВИЙШОВ НОВИЙ „БЮЛЕТЕНЬ ОПДЛ"

Торонто. — З нагоди початку третього з черги щорічного Двомісячника Української Дитячої Книжки, ДУДК, Правління ОПДЛ видало 6-те число „Бюлетеню" з інформаціями про нові видання для українських дітей у вільному світі, відгуками дітей-читачів на різні книжки, виказом пожертв на Видавничий Фонд Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова та для подарунків книжок дітям з незаможніх родин. Окрему увагу присвячено ілюстрованому журналу-місячнику „Веселка", що його видає УНСоюз у співпраці з ОПДЛ. Двомісячник дитячої книжки триватиме в листопаді-грудні.

З ПАРИЖУ ПРИБУВ МОЛОДИЙ СПІВАК ДАНИЛО ГАНЯК

Ню Йорк. — Вкінці жовтня прибув з Парижу до Ню Йорку на 3-місячний побут молодий і вже відомий з виступів бас Данило Ганяк, народжений в 1943 р. поблизу Парижу. Він закінчив школу співу у відомого оперового тенора проф. Мирослава Скали-Старицького і вже виступав у Парижі, Лондоні, Брюсселі й ін. европейських містах. Данило Ганяк співає кількома мовами, добре володіє українською, а в його репертуарі — багато українських пісень та арій з наших опер. Данило Ганяк хотів би мати нагоду виступити в Америці перед українською публікою. (а. дом.).

МОЛОДИЙ ПІЯНІСТ-ЛЬВОВ'ЯНИН ВИСТУПИТЬ З КОНЦЕРТОМ У КАРНЕҐІ ГОЛ

Ню Йорк. — Американський імпересаріо Сол Гурок заанґажував для виступу в неділю 10 листопада о год. 3-ій дня в Карнеґі Гол 24-річного піяніста Олександра Слободяника з СССР, уродженця Львова, випускника Московської Консерваторії, відзначеного на кількох міжнародних конкурсах. О. Слободяник уже виступав з концертами у Варшаві, Лондоні й ін. містах. Ціни квитків: від 2 до 5 дол.

Клим Трохименко відзначає своє 70-ліття і 25-ліття малярської творчости

Ню Йорк. — Відомий український еміграційний мистець — маляр Клим Трохименко з Філядельфії відзначає цього року сімдесятиріччя з дня свого народження і 25-річчя своєї малярської праці. З цієї нагоди Об'єднання Мистців Українців в Америці, Відділ у Ню Йорку, влаштовує ювілейну-десяту з черги індивідуальну — виставку малярських праць Клима Трохименка. Відкриття виставки відбудеться в неділю 3 листопада ц. р. в залі Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Другій Евню. о год. 1-ій по полудні. Виставка охоплює 75 образів різного мистецького оформлення і спрямування. Буде відкрита виставка в неділі від год. 12-ої вполудне до 8 вечора і кожної суботи від год. 1-ої по полудні до 7-ої вечора. Триватиме виставка до неділі 17 листопада ц. р.

Клим Трохименко

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

(закінчення зі стор. 3-ї)

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО
в ЦЕРКВІ-ПАМ'ЯТНИКУ СВ. АП. АНДРІЯ в С. БАВНД БРУК, Н. Дж.
— відбудуться
в СУБОТУ, 9-го ЛИСТОПАДА
наречення
а в НЕДІЛЮ, 10-го ЛИСТОПАДА ц. р.
хіротонія
ВПр. о. Архимандрита ЮВА СКАКАЛЬСЬКОГО
В ЄПИСКОПА-ВІКАРІЯ МИТРОПОЛИТА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ НА КРАЇНИ ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Наречення о. Архимандрита відбудеться в суботу, 9. XI. після Вечірні, початок якої о год. 7 веч., а хіротонія в неділю, 10. XI. під час Св. Літургії, початок якої о год. 10 ранку.

КОНСИСТОРІЯ
Української Православної Церкви в США

Для тих, що вчаться гри на інструментах або співу, потрібні теоретичні підручники:

1. Загальні основи музичного знання (теорія), ціна $1.25
2. Музичний диктат (вправи і пісні), ціна 1.00

Можна дістати в українських книгарнях, або в автора:
Onyp Zaleskyi, 328 Mills Street, Buffalo, N.Y. 14211

В ЗСА перекладають на англійську мову цілий Український Фізичний Журнал УССР

Ню Йорк (Л.Г.). — Американський Інститут Фізики (335 E. 45th Street, New York, N.Y.) повідомляє, що в жовтні 1968 р. випустив вперше переклад „від обкладинки до обкладинки" на англійську мову „Українського Фізичного Журналу", що його видає російською мовою Академія Наук УССР. В журналі поміщені оригінальні наукові праці та короткі записки на тему експериментальної і теоретичної фізики, зокрема з ділянки твердих речовин, півпровідників, нуклеарної фізики, плязми, лейзерів, інше. Жовтневе видання є перекладом 13-го тому (1968) журналу, має 2,100 сторінок і складається із 12 місячних зошитів. Американський Інститут Фізики видав з нагоди появи цього перекладу окремий проспект, в якому запрошує американських науковців й інженерів до пренумерати цього нового видання. Передплата одного річника в ЗСА і Канаді 80.00 дол., за кордоном 84.00 дол.

КОМІТЕТ СТРИЯЩИНИ
з глибоким жалем повідомляє Стриян і ширшу Українську Громаду про ненадійну смерть свого Почесного Голови

о. МАРІЯНА РОМАНА ЦУРКОВСЬКОГО

народженого 30-го серпня 1892 р. в Борщеві, довголітнього пароха і катехита в Стрию, який помер в Торонті 30-го жовтня 1968 року.

ПАНАХИДИ за спокій душі Покійного відбулися в похоронному заведенні Кардинала в Торонті в днях 31 жовтня і 1 листопада, а ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, дня 2-го листопада 1968 р. від 9-ої години ранку почінаючи, з церкви св. Покрови в Торонті при вул. Лідс.

Дітям, Внукам і другим членам оРдини Покійного, складаємо наші щирі вислови співчуття.

КОМІТЕТ СТРИЯЩИНИ

В глибокому смутку повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що дня 20-го жовтня 1968 р., по короткій але тяжкій недузі, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО

бл. п. БОГДАН КРИЦАК

народжений 11-го листопада 1915 року в Іщкові, Підгаєцького повіту.

ПОХОРОН відбувся 24-го жовтня 1968 р. з похоронного заведення Литвин і Литвин, а звідти до Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтар Evergreen в Елизабеті, Н. Дж.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
РОМАН, ІГОР О. і ЛЕСЯ М. — діти
АНТІН — брат на Україні
та ближча і дальша Родина в Америці і Україні
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу Дорогенької Братової
бл. п. ВЛАДИСЛАВИ ХОМІЩАК
складають 10.00 долярів на будову Катедри св. Софії в Римі
Лідія РУБЧАК з Родиною

Paid Pol. Adv.

БОРОНІТЬ АМЕРИКУ!

ЦІЛІ КРИШТАЛЕВО ЯСНІ
- *Пошана для закону і порядку*
- *Реалістична закордонна політика*
- *Поворот до конституційної влади*

Беріть участь в майбутності Америки!
Захищайте Вашу Американську спадщину.
ГОЛОСУЙТЕ за ВОЛЛЕСОМ 5 листопада

Pd. Pol. Adv. by George Wallace Campaign, Seymore Trammel, Chmn.

Paid Pol. Adv.

JOSEPH G. MINISH
DEMOCRAT
11th DISTRICT

Joseph G. Minish

A FULL TIME CONGRESSMAN

We support Congressman JOSEPH G. MINISH because he is Ukrainian true friend and always helped in all our requested needs. He is our sincere representative. Ukrainian citizentry could call upon him and depend to receive prompt assistance from the Honorable Congressman.

MICHAEL MATIASH, President	John Chuprynsky
EUGENE CHYZOWYCH Vice President	Nikolai Turkevic
Mrs. LUCY OLENIAK, Vice President	Michael Daniluk
Peter Melnyk, Sec'y	Stanley Dlugosz
Joseph S. Hirniak, Ass't Sec'y	William Smarsh
Yaroslaw Olijnyk, Treasury	Charles Cebrick
Yaroslaw Turiansky, Ass't Treasury	Wasyl Krycak
Dr. B. Panchuk, Comptroller	Mrs. K. Potych
Alex E. Small, Comptroller	Petro Pidhursky
Theo. Poliansky, Comptroller	Theodore Pidgursky
Julian Helbig	George Bortnyk
John Hamulak	Joseph Kozak
Walter Yurkewych	Alex. Sobkiw
Peter Lutak	Walter Barbadyn
John Males	Jerry Kalba
William B. Matiash	John Szczudluk
Michael Myskiw	Nick Kuzan
William Salabun	Mrs. Stefania Kuzan
Wolodymyr Zakamarok	William Bortnyk
Theodore Wislocky	Wasyl Moroz
Oscar De Mirenda	Wasyl Panas
Michael Oleniak	Nick Fedschun
Leon Hayduchok	Eliasz Serkaz
Michael Bahatsky	Wasyl Loniewsky
Michael Yasinsky	John Balacky
George Kowalenko	Nestor Korolewycz
Michael Brunka	John Mnischeko
Adam Getz	John Skorochod
Iwan Malyshko	Walter Skorochod
	John Hladun
	Nick Priadka
	Mrs. E. Maciopa
	Iwan Prystajko
	Wasyl Kropywnyckyj
	Michael Maciopa

A RECORD OF PERFORMANCE NOT PROMISES

MINISH WORKS FOR LAW ENFORCEMENT EDUCATION OLDER AMERICANS

Re-Elect JOSEPH G. MINISH to Congress

MINISH IS DOING A FULL-TIME JOB IN WASHINGTON FOR YOU

VOTE A-2 VOTE DEMOCRATIC VOTE A-2

Paid by Ukrainian American Democratic Club of Essex County — Newark, N. J.

Paid Pol. Ad. Paid Pol. Ad.

ТИМ РАЗОМ ГОЛОСУЙТЕ ТАК, НАЧЕ Б ЦІЛИЙ СВІТ ВІД ЦЬОГО ЗАЛЕЖАВ

Наше суспільство працювало тяжко довгі роки над встановленням своїх громад, будуванням своїх домів і церков та над вихованням своїх родин, забезпечуючи тим характер і силу Америки. Тепер наше суспільство бажає зберегти цей тяжко запрацьований здобуток. Воно бажає також скористати з овочів свого тяжкого труду та жити в почуванні безпеки в свойому сусідстві та своїх домах.

РИЧАРД НІКСОН вирішив зберегти це все; він допильнує того, щоб кожний американець, без огляду на походження, міг жити в атмосфері миру, добробуту та безпеки.

РИЧАРД НІКСОН вирішив захищати нашу державу перед комуністами та іншими ворогами, які стараються розділити нашу націю та підмінувати її інституції свободи.

РИЧАРД НІКСОН все піддержував принципи самовизначення для всіх народів.

РИЧАРД НІКСОН вирішив довести до гонорового закінчення війни у В'єтнамі так, як свого часу Президент Айзенгавер закінчив війну в Кореї.

В дні виборів,
у вівторок, 5-го листопада,
голосуйте за
РИЧАРДА М.
НІКСОНА
й
СПІРА Т.
ЕҐНЮ!

United Citizens for Nixon-Agnew Nationalities Division
Willard Hotel
Washington, D.C.

ТРАДИЦІЙНА ЗУСТРІЧ АБСОЛЬВЕНТІВ УГА й УТГІ

— відбудеться —
в суботу, 9-го листопада 1968 р.
в приміщенні Української Православної Катедри
СВ. ВОЛОДИМИРА в НЮ ЙОРКУ
(160 Вест, 82 Стріт)
Початок о 10-ій год. ранку
УПРАВА ТОВАРИСТВА

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
В рамках центрального відзначування 50-річчя Листопадового Чину і УГА
— відбудеться —
в СУБОТУ, 2-го ЛИСТОПАДА ц. р.
під час Товариської Зустрічі кол. Вояків з Громадянством, в долішній залі Українського Народного Дому, при 140 Другій евню в Ню Йорку

Виставка Баталістичних Малюнків
ВІДОМОГО МИСТЦЯ-ВОЯКА
п. Івана Кучмака

які представляють події з визвольної боротьби України, а зокрема бойові дії 6. Леґіону УСС і Української Галицької Армії.

Згадана виставка буде відкрита для Громадянства тільки ОДИН ДЕНЬ, а саме в НЕДІЛЮ, 3-го ЛИСТОПАДА ц. р. від год. 9:00 ранку до год. 4:00 по полудні.

Запрошуємо все Громадянство, а зосібна УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ оглянути цю рідкісну виставку з актуальною історичною тематикою.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Крайовий Ювілейний Комітет
50-річчя Листопадового Чину і УГА

ДІЯЛОГ З МОДЕРНОЮ ЛЮДИНОЮ

одержує з кожним днем більше телефонів. Навіть перед шостою ранку. Дякуємо! Нище найдете програму на тиждень 3-9 листопада, в порядку від неділі до суботи. Святкуєте листопад з нами! — Вибори, вибори, Ви мусите голосувати! — Радійте: астронавти літають — Чого ми хочемо? — Похорони живого Бога. — Політичні калькуляції з перед 2000 років. — Студентські бешкети — пропасть між ґенераціями.

Дзвоніть на число: (212) 479-4433

Спонзор: УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІРИ — 227 West 46th Street, New York, N.Y. (Phone: 582-7685)

Президентові Джансонові пропонують мільйон долярів за спогади

Вашинґтон. — Президент Джансон дістав пропозицію, що дістане один мільйон долярів за свої спогади. Той видавець, який запропонував такий високий гонорар за спогади Джансона, домагається, щоб автор написав, як перший том спогади про те, коли рішався бомбардувати Північний В'єтнам та висилати до В'єтнаму американські війська, коли він вирішив не кандидувати на становище президента ц. р., та коли наказав припинити бомбардування Північного В'єтнаму. Джансон погодився на цю умову, але ще нема його кінцевого рішення. Деякі видавці гадають, що спогади Джансона не дадуть великих прибутків, і тому вони могли б за них дати авторові найбільше $200.000-300.000.

Активізація української демократичної групи в Шикаґо

Українська Демократична Організація на повіт Кук (Чикаґо, Ілл.) відбула у домівці УНСоюзу при вул. Вестерн у дні 23-го жовтня свої чергові сходини, під час яких обговорено ряд справ, пов'язаних з недалекими уже виборами. Члени Української Демократичної Організації в Чикаґо, попри свою індивідуальну працю в різних районах міста, рішили спільно виступити із закликом у радіо і у пресі до українських виборців, щоб голосували за демократичних кандидатів. Крім цього, Українська Дем. Група, заходами свого предсідника Мих. Гінка (з Чикаґо-південь) і його заступника п. Мих. Канюка, рішила придбати український відповідно прикрашений пропаґандивний віз і ним прийняти участь у великій маніфестації чикаґських демократів, що відбудеться у вечірніх годинах в дні першого листопада з нагоди приїзду віце-през. Г. Г. Гомфрі.

Республіканський Комітет і віче в Бостоні

Бостон, Масс. (О. Щу-к). — Недавно зорганізований тут Комітет Українців Массачусетс за Ніксона-Еґню влаштовує в неділю, 3-го листопада 1968 року, передвиборче віче для вибору Ніксона і Еґню. Віче відбудеться в залі української православної церкви св. Андрія при 24 Орчард Гіл Роуд, Джемейка Плейн, Масс. Початок в годині 5-ій по полудні.

Головними промовцями будуть: Джосаяг А. Споулдінґ, предсідник Республіканського Стейтового Комітету і Вілям Вебстер, спеціяльний дорадник до губернатора Волпі. Запрошена є також Марґарет М. Геклер, член Конґресу.

До Комітету, який працює в рамцях Краєвого Комітету Українців за Ніксона-Еґню під проводом проф. Лева Добрянського, входять: О. Щудлюк — голова, М. Возьний і Е. Кондратюк — заступники і члени: Ф. Дейвід, Е. Дзюбанюк, М. Гапій, В. Гетьманський, М. Калиніченко, Т. Костецький, А. Копистенський, Д. Мельник, С. Микитин, Д. Николенко, І. Попик, Г. Ранюк, М. Рогач, С. Сідлярчук, М. Сухий, В. Тутка, В. Федорів, Кей Занчура, адв. Д. Романів.

Кандидатура Ніксона і Еґню викликали широке заінтересування серед українців і треба сподіватися, що українці Бостону і околиць візьмуть численну участь у вічі.

Українці стейту Мериленд за кандидатуру Ніксона-Еґню

Балтімор, Мд (П-вич). — З початом жовтня ц.р. тут покликано до життя громадський комітет для вибору Ніксона-Еґню. В склад комітету ввійшли активні в українському громадському житті республіканці і демократе інж. Іван Шморгун — голова, Йосиф Мармаш — заст. голови, Володимир Романовський — секретар, Теодор Хай — скарбник, Петро Войтович — інформ. референт, д-р Омелян Дерій і Андрій Чорний — вільні члени. В дні 10-го жовтня ц. р. в Еммерзон готелі відбулася нарада представників поодиноких національних груп, де головним промовцем був п. Ільмар Гайнару, директор Відділу Національностей Об'єднаних Горожан за вибір Ніксона-Еґню. На нараді обговорювано потребу активізації національних груп в американському політичному житті, зокрема в діях Республіканської партії. На цих нарадах наш комітет був заступлений чотирма особами. Тиждень пізніше, в дні 17-го жовтня комітет відбув своє засідання, де між іншим, постановлено активно включитися в передвиборчу кампанію за вибір Ніксона-Еґню, кандидатів Республіканської партії, знаних з їхнього антикомуністичного наставлення, прихильників поневолених народів.

ВИДАННЯ ЗБІРКИ О. ЦЕГЕЛЬСЬКОЇ

Філядельфія. — Українські громадяни, педагоги та жіноцтво з Союзу Українок Америки зібрали фонди на видання збірки казок і оповідань для дітей під наг. „Перший раз до школи" відомої письменниці старшого покоління Олени Цегельської. Збірка вже оформлена мистцем М. Михайлевичем і вийде з маркою ОПДЛ та з виказом жертводавців у кінці книжки. До збірки не ввійшли всі казки й оповідання О. Цегельської, бо тоді розмір видання перевищував би економічні можливості.